ITP (ترومبوسیتوپنی ایمنی)

نوعی اختلال خونریزی است. در ترمبوسیتوپنی ایمنی خون آنطور که باید لخته نمی شود. به دلیل کاهش یا تعداد قطعات سلولهای خونی به نام پلاکت ترومبوسیت ها است.

پلاکت ها در مغز استخوان شما به همراه انواع دیگر سلول های خونی ساخته می شوند. آنها به هم می چسبند (لخته) تا بتوانند در هنگام برش یا بریدگی های کوچک در دیواره رگ های خونی ، جلوی خونریزی را بگیرند .

انواع ترومبوسیتوپنی ایمنی

ترومبوسیتوپنی ایمنی دو نوع ، **حاد** یا موقتی و یا کوتاه مدت و **مزمن** یا طولانی مدت می باشد.

نوع حاد به طور کلی کمتر از ۶ ماه طول می کشد. این بیماری عمدتا در کودکان مشاهده می شود. شایع ترین نوع ترومبوسیتوپنی نوع حاد اغلب پس از یک عفونت ویروسی رخ می هد.

نوع مزمن ۶ ماه یا بیشتر طول می کشد و بیشتر در بزرگسالان است. با این حال ، برخی از نوجوانان و کودکان را نیز، ممکن است مبتلا کند .

علایم شایع :

- ✓ کبود شدن سریع پوست به دنبال ضربه های خفیف
- ✓ وجود دانه های قرمز کوچک به اندازه سر سوزن
- ✓ خونریزی دهان
- ✓ قاعدگی های شدید یا طولانی
- ✓ خون دماغ

در صورت بروز خون دماغ سر را به سمت پایین آورده و با دو انگشت شست و اشاره پل بینی را فشار داده و همچنین می توان از کیسه یخ هم استفاده کرد .

تشخیص و درمان

تشخیص با توجه به علایم بیمار و نتیجه آزمایش خون که نشانگر تعداد پلاکتها است گذاشته می شود.

در بعضی موارد درمانی الزام نیست و اجازه داده میشود تا ترومبوسیتوپنی سیر خود را طی کند .

سایر برنامه های درمانی بسته به علت زمینه ای فرق می کنند .

- ✓ جراحی برای برداشتن طحال
- ✓ تزریق پلاکت برای بیماران مبتلا به ترمبوسیتوپنی مزمن
- ✓ داروها، در برخی موارد ممکن است درمان سرکوبگر ایمنی تجویز شود.

پیشگیری از عوارض چگونه است ؟

- ✓ به علت احتمال وقوع خونریزی در زمان حاد بیماری فعالیت زیاد نداشته باشیم .
- ✓ در صورت استفاده از کورتون جهت جلوگیری از پوکی استخوان از ویتامین د و کلسیم استفاده کنید. (با نظر پزشک)
- ✓ نرده های کنار تخت بالا باشد واز تماس با اشیاء نوک تیز اجتناب شود .

فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری

- ✓ استراحت در بستر در طی مرحله حاد
- ✓ پرهیز از ورزشهای تماسی

رژیم غذایی

رژیم غذایی خاصی ندارد .

ولی به دلیل احتمال خونریزی لثه بهتر است از غذا های سفت و خشک استفاده نشود .(مثلا هویج گاز نزند به صورت رنده شده یا آب گیری استفاده کند).

بهتر است از غذا های حاوی فیبر مثل میوه و سبزیجات تازه استفاده شود تا از یبوست جلوگیری شود .

در چه شرایطی باید به پزشک مراجعه نمود:

- ✓ کبودی و خون مردگی
- ✓ خونریزی از بینی و دهان
- ✓ وجود خون در ادرار و مدفوع
- ✓ عوارض جانبی داروهای مورد استفاده در درمان

چگونه بعد از ترخیص از خود مراقبت کنیم ؟

- ❖ داروهایی مثل آسپرین، ایبوبروفن و همچنین داروهایی از گروه ضد التهاب غیر استروئیدی نباید مصرف شود .
- ❖ از تزریقات داخل عضلانی وتجویزدارو و اندازه گیری درجه حرارت از راه مقعد به دلیل بروز خونریزی باید خودداری شود .
- ❖ از زور زدن هنگام اجابت مزاج ، فین کردن و سرفه شدید خودداری کنید .
- ❖ ازمسواک نرم استفاده شود. اجازه استفاده از نخ دندان یا دهانشویه‌های تجاری را ندارید.
- ❖ قبل از انجام هر گونه درمان تهاجمی مانند اقدامات دندانپزشکی، پزشک را مطلع نمایید
- ❖ در صورتی که تعداد پلاکت از ۱۰۰۰۰ عدد در هر میلی‌متر مکعب کمتر باشد، یا اینکه لثه‌ها دچار خونریزی شوند، تنها شستشوی دهان کافی است.
- ❖ به علت خطر انتقال هپاتیت ب از راه فراورده‌های خونی، واکسیناسیون را انجام دهید.

در صورت داشتن سوال در منزل، ساعت ۸ تا ۱۴
با شماره تلفن ۲۷-۳۳۷۹۰۶۲۰-۰۲۸ داخلی
۵۰۹۷ واحد آموزش سلامت تماس بگیرید .

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

مرکز آموزشی درمانی ولایت

ITP (ترومبوسیتوپنی ایمنی)

دفتر پرستاری

واحد آموزش سلامت

با تایید و نظارت

دکتر ظفری فوق تخصص خون و انکولوژی

بازنگری تابستان ۱۴۰۵